

Projektet – MEP Sydkusten "EU grunder"

www.sydkusten.fi/mep

Jessica Lerche, Sydkustens landskapsförbund, Vanda, 4.1.2026

Utgångspunkter

- EU-riktlinjer, för vad medlen kan användas till (krav på sökande och genomförare) -> Följer sina programperioder (2021-2027)
- EU-medel är skattebetalarnas pengar, viktigt används för viktiga ändamål, också det fiska samhället
- EU finansierar många slags projekt, som grundar sig på politiska mål som medlemsstaterna satt upp; ungdomar, kultur, idrott, forskning, social- och hälsovårdsfrågor, miljö, energi och utbildning.
-> EU-stödet utbetalas via myndigheter (regionala verk), en del ansöks transnationellt
- Processen/beslut -> rätt tjänstemannastyrt

Utgångspunkter

- **EU pengar blir allt viktigare:**

I dessa ekonomiska tider där statliga stöd minskar är ju EU-medlen rätt stabila , fastställda till 2027 (transnationella).

Följande programperiod? 200 miljarder: ESF+, Interreg, Central Baltic, Horizon, Agora EU (Cerv + Kreativa Europa), Erasmus +fortgår

(Hur det slutligen kommer att se ut för efterföljande programperiod kan vi ännu inte veta. Förhoppningsvis kan vi ännu på finlandssvenskt håll mobilisera aktiviteter för att utarbeta projektansökningar under denna period (och erhålla medel givetvis) som gagnar det svenskspråkiga organisations- och föreningsfältet.)

VAR ansöker man om "EU-pengar"

hur koordineras de?

- **Nya livskarftscentraler**), regional nivå av **landskapsförbunden** (ministerier delegerar)
- UBS administrerar EU-finansieringen för ERASMUS , utveckling av utbildning och ungdomsverksamhet , kultur och personalbyte med 74 miljoner 2026 via **Erasmus+**.
- Även **ministerier** bedriver finansieringssamarbete med EU , delegerar uppdrag till annan part (koordineringsprojekt för kultur, social och hälsovård mm)
- **Livsmedelsverket** sköter jordbruksstöds- och landsbygdsfonder. **LEADER-** medel, kontoren (lokal utv.)
- **CERV** (diskriminering, demokrati) -programmet via **Justitieministeriet, partner i Europa**
- Interreg, **Central Baltic (minst 2 parter**, geografin avgör), **Kreativa Europa, HORIZON** (fler länder)
- Sökas direkt från kommissionen (call for proposals), inte särskilt vanligt (tror kräver mer lobbying men skulle ha behövts för språkminoriteternas behov som det inte funnits så stor förståelse för alla gånger)

VAR ansöker man om "EU-pengar"

-> www.strukturfonder.fi :

- Europeiska regionala utvecklingsfonden, **ERUF** (60,5%), (företagsinriktat)
- **Europeiska socialfonden, ESF (39,5%)**

-> EURA2021.FI

- * **Central Baltic:** Centralbaltic.eu (Interreg -> [JEMS](#))
- * **CERV:** oikeusministerio.fi/sv/finansieringsprogrammet-for-medborgare-jamlikhet-rattigheter-och-varden-cerv

[Finansieringsprogrammet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden \(CERV\) – Justitieministeriet](#)-> [CERV.OM @GOV.FI](mailto:CERV.OM@GOV.FI) (kontaktpunkten)

- * **LEADER:** <https://leadersuomi.fi>-> [Hyrrä palvelu](#) (ruokavirasto.fi)

LEADER: Rättigheterna till Hyrrä beviljas via **suomi.fi**.

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/tjanster/hyrra/suomifi-fullmakt/>

Anvisningar <https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/tjanster/hyrra/sa-har-ansoker-du-om-stod-i-e-tjansten-hyrra/>

ESF +: EURA2021.fi (via suomi.fi). **OBS! Sök rättigheter i tid!**

CENTRAL BALTIC: JEMS login (förhandsprövning innan, ideblankett sänds till utsedd sakkunnig inom programhelheterna)

Jems support: jems@centralbaltic.eu

E-mail: info@centralbaltic.eu

KREATIVA EUROPA (kultur, media, sektoröverskridande) , **HORIZON** [*EU Funding & Tenders Portal*](#)

CERV: Logga in rätt inriktning, följ guidelines så kommer du vidare, snårigt

KOLLA ÄNNU HÄR: [*Eurahoitusneuvonta.fi*](#) (AM IF, ERASMUS M M . M M)

Hur stora pengar 2021-2027

Axplock

- Central Baltic: 160 miljoner (dock med minst ett annat land så inte summan riktat för Finland) <https://centralbaltic.eu/contacts/>

Ohjelma-alue: Suomi (Satakunta, Varsinais-Suomi, Uusimaa, Kymenlaakso, Pirkanmaa, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Etelä-Karjala, Ahvenanmaa, Etelä-Savo), Ruotsi (8 aluetta), Viro, Latvia (6 aluetta)

Hallintoviranomainen ja sihteeristö: Egentliga Finlands Förbund

rahoittaa rajat ylittävän yhteistyön hankkeita Suomessa (ml. Ahvenanmaa), Virossa, Latviassa ja Ruotsissa

- Erasmus + : ca 50 -70 miljoner euro årligen via programmet Erasmus+.
- ERUF / ESF +: 1,935 miljarder EU finansiering och 1,223 miljarder nationell motfinansiering = 3,159 miljarder

Hur stora pengar 2021-2027

Axplock

- EUSA (EUs fonder för inrikesfrågor): cirka 180 miljoner euro.
 - > Asyl-, invandrings- och integrationsfonden AMIF : 67,9 miljoner <https://eusa-rahastot2021.fi/turvapaikka-maahanmuutto-ja-kotouttamisrahasto-amif>
 - > Fonden för inre säkerhet ISF
 - > Finansieringsinstrumentet för gränsförvaltning och visering BMVI
- CERV (ansvarig koordinerande part justitieministeriet), 1,56 miljarder euro
(<https://oikeusministerio.fi/cerv-rahoitusohjelma>)
- LEADER programmen via olika leaderkontor (mer medel tex i Österbotten än Nyland)

NOTERA ANDELARNA

- **Övriga andelar:** Kommunala, Privata , gärna både och
- tex 15-20% PRIVATA, 10-15% Kommunala -> Kinkigt för Svenskfinland.
Behövs **intentionsavtal** med kommuner och samarbetsparter som avsikt att medverka med betalningsandelar och i någon form av samarbete i samband med att lägga in ansökan
- Bra med **kluster/delgenomförarskap om** större pengar, dock (tycker jag) max 2 (- 3 då internationella) parter, annars tufft. Avtal om arbetsfördelning och principer, så inte går fel
- Notera behov av kassa, **likviditet** pga eftersläpningar i utbetalningar
- Notera **Overhead** dvs kallas flatrate, typ 15-40% baserat på personalkostnaderna (tex om resor kommer på bara 15% , annars 17%), **Idag främst 40% flatrate ESF+, Transnationella varierar**

NOTERA ANDELARNA

- Bla. **Sv. Kulturfonden** brukar bevilja den privata finansieringsandelen, men dock i efterskott efter beslut av myndigheter

Kan också få stöd med egna andelar från **STEA och landskapsförbunden** för tex Central Baltic (dock behovsprövat)

- Viktigt med **erfaren ekonom** som vet hur hantera då man startar, fråga annars om hjälp så inte händer nåt tokigt
-> Delta i introutbildningar om ekonomihantering som ordnas.

ÖVRIGT ATT BEAKTA

- När du administrerar EU-projekt **följ spelreglerna**. Det är inte svårt, men det kräver att du framskrider systematiskt, och lär dig systemen; och att du fördjupar dig i vad som krävs.
-> **Tydlig bokföring, kontroll, detaljerade arbetsbeskrivningar**, tydliga avtal, noggrann uppföljning av arbete.
-> **upphandling , köptjänst noggranna**
- **Likviditet och buffert:** EU-projekt behöver du ha reserver, eftersom medlen betalas ut först efter godkänd utbetalningsansökan. Ofta seftersläpningar , utbetalningsansökan görs ofta kvartalsvis (3-6 mån innan pengarna kommer i allmänhet)
- En fördel med EU-projekt är att beviljas den summa man ansökt om (i allmänhet). Det planerade projekt **kan starta fort** och att du lätt kan omvandla ansökan till en projektplan; vet vilka personalresurser som krävs och kan rekrytera direkt efter att beslutet tagits. Också få sk startpeng, tex Central Baltic, ESF+ idag
- 2-3 år, gör skillnad

ÖVRIGT ATT BEAKTA

- EU-projekt förväntas leda till långsiktiga förbättringar. Därför är det viktigt vilka samarbetsparter man väljer. Är det aktörer som fortsätter arbeta för målgruppen? Är utvecklade arbetssätt och verktyg i trygga händer?
- Vi har kunniga personer i Svenskfinland som kan ringa in behov, utveckla projektidéer men inte strukturer för sammanhållning, proaktivitet, hinna skriva ansökningar o samla "rätt folk runt bordet", avstamp att organisera o komma igång (sker ofta i sista minuten , flåsig, och då har proffsen redan allt i burk.. ss. kommunal finansiering mm.).

Borde få en **stadigare plattform** för mobilisering, bättre framme i SF

HUR KOMMER MAN IGÅNG?

- Kolla in tex **rakennerahastot.fi**, **strukturfonder.fi**
utlysningar om vilka olika programhelheter aktuella, vad?
-> Sydkusten.fi/mep (under finansieringskällor)
-> Innokylä kolla in
- **Vilka program?**
 - Finns anvisningar också på dessa sidor hur ansöka
 - Huvudman, samarbetspartner (kluster) behöver utredas samt givetvis andelar (har man råd?)

VAD TÄNKA PÅ?

ANSÖKAN, IDÈ?

- *En projektidé kan komma som en blixtn från klar himmel och få alla bitar att falla på plats.*

Eller också börjar processen med en stilla tanke, en önskan eller en förnimmelse.

Det kan vara ett innehåll som manas och slipas fram eller tanke med suddiga konturer, men med en kärna, som man kan vända och vrida på tills projektidén ser dagens ljus

- *"Samla intressenter kring bordet"*

VAD TÄNKA PÅ?

HUR FYLLER MAN I ANSÖKAN?

- Projektidén ska utvecklas till en plan, Den måste vandra hela vägen från tanke till handling. Ge processen tid .. om finns
- Man ska veta **vad man vill** och ha en plan där man formulerat varför, vem man vill nå med vad och f hur man ska gå tillväga för att uppnå sina mål.
- **Övertyg** att projektet är värt att satsa på. Projektplanen ska vara tydlig och välformulerad, Var koncis och precis, undvik snömos. Finansiärer vill inte ha krångliga texter.
- "Presentera därför ett konkret och genomtänkt recept.."

HUR FYLLER MAN I ANSÖKAN?

- Varför? – Formulera syfte och relevans, behov, problem
Varför måste detta göras eller utredas?
- Vad? – Konkretisera substans och innehåll
Vad är målsättning en med ditt projekt? Vad vill du göra?
- Vem? – Tänk igenom roll och mandat '
- Hur? – Välj metoder och redskap, åtgärder, mervärde
Hur har du tänkt nå din målsättning?
- När? – Tänk igenom tidtabell och framförhållning
När har du tänkt genomföra åtgärderna?
- Med vem? – Synliggör samarbeten och synergier
Vilka är dina samarbetsparter? Eller är du delgenomförare, typ samma jobb.
- Vad ledde allt till?– Fundera på resultat och utvärdering Vilket resultat eller förändring vill du uppnå och hur kan man redovisa för det?

BLANKETT

1. Hitta **tydligt syfte** som passar EUs och programmets tyngdpunkter
Var tydlig och realistisk gällande projektets ambitioner, innehåll och finansiering.
2. **Aktuellt**, varför i tiden? Resonemanget behöver hålla, gärna evidensbaserat (nyhet, mervärde)
3.
 - Vad vill du förändra eller stödja med ditt projekt.
 - Definiera ett klart syfte för ditt projekt, kom ihåg att luta dig på detta
 - Vad är nyhetsvärdet
4. **Klara mål, work package** (bryta ner i olika skeden med tidtabell, åtgärder i CB)
 - Tänk på de konkreta målen; delmålen
 - Målen är de steg du behöver ta för att uppnå slutsyftet. Se till att de är specifika, mätbara, acceptabla, realistiska och tidsbundna

EU BLANKETT

5. Identifiera **målgrupper**:

- Vilka målgrupper vill du nå? Direkta, indirekta
- Ringa in din målgrupp för att bestämma vilka aktiviteter du ska genomföra och vilka kanaler du ska använda för att nå dem. (NOTERA statistik, siffror rörande målgrupp, deltagare)

6. Planera relevanta **aktiviteter, åtgärder**, tidschemalagt i vissa program exakt

- Vilka aktiviteter ska du driva för att nå dina mål? Åtgärder, tidsplan
- Lägg till kommunikationsaktiviteter i din plan. Definiera budskap, målgrupp och kanaler.

7. Matriser med **horisontella**, miljö och hållbarhet, jämlikhetsprinciper. Snegla hur andra har gjort, tror att myndigheterna också rätt osäkra här och finns utrymme för tolkning

EU BLANKETT

9. ESF kräver bla styrgrupp – hur gör jag i praktiken ?

10. Ekonomi och budget (rätt krävande, öppnas upp i detalj, alla andelar egen, eu andel, kostnader för löner (exakt , vilka vakanser) , ev köptjänster mm.

Notera flatraten (admin,) , försök få så hög som möjligt. Ta hjälp här av sakkunnig i ekonomi.

OBS finns också sk. lumpsum projekt.

– hur stor flat rate? 15, 17, 40%

11. Riskbedömningsanalys

12. Vilken bemanning, procentuellt (riktlinjer här)

Löner, kompetensprofil, öppna upp i detalj samt månader

EU BLANKETT

13. **Utvärdera** resultat, verkningar, hur implementera, "sparas"

- Fundera hur , vad?

Utvärdering bör gärna vara en integrerad del av hela projektet, inte något du gör efteråt.

Var rätt konkret

- Hur anpassa dina metoder för att nå dina mål

- Effekter på kort sikt och längre sikt?

14. Allt material **sparas länge** ifall granskning (i papplåda i brandsäkert); kolla anvisningar

ÖVRIGT

- *Intentions- och samarbetsavtal med samarbetsparter, kommuner, finansiärer*
- *Intyg skatteverket mm*
- *Kommunikationsplaner, övriga intyg finns preciserat i portalerna ss. JEMS (login, geografi mm)*
- *Skall basera sig på, tex ESF+: Riktlinjer kolla för horisontella principer, hänvisning till ex Nylands landskapsprogram, Östersjöstrategi mm*

LFA-metoden (The Logical Framework Approach) används för projekt-, program- och verksamhetsplanering. Metoden har sitt ursprung i USA och började användas redan på 1960-talet.

TID

- *Ca 6 veckor till 2 månader helst för att hinna med alla andelar, parter, kluster, kommuner, samarbetspartner. Diskussioner. Delta i myndigheternas infotillfällen, dock alltid på finska, engelska?*
- *Ifall avslag -> ge inte upp, lämna förbättrad version om kommer avslag, brukar oftast då gå vägen*

...Om under poäng 50% tex ESF avancerat man ej

- *IFALL PROJEKTET FÅTT GRÖNT LJUS*
delta i myndigheterna utbildningstillfällen om projektledning, startutbildningar, utbetalningsförfarande mm

FALLGROPAR

- saknas evidens, fakta, dålig omvärldsförankring
- dåligt påläst, inte kollat för vilket ändamål behövs
- orealistiska mål, förväntningar
- saknas likviditet, kompetens
- för liten budget, sätt hellre en nolla för mycket
- rekryteringen fel; rekryteras likasinnade
- slappa på slutet, inte väl i burk; sämre förutsättningar i framtiden, tar tid att bygga upp trovärdighet
- lamt stöd ledning, HR – grejs (speciellt i avslutning)

TACK!